

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTEKÓW

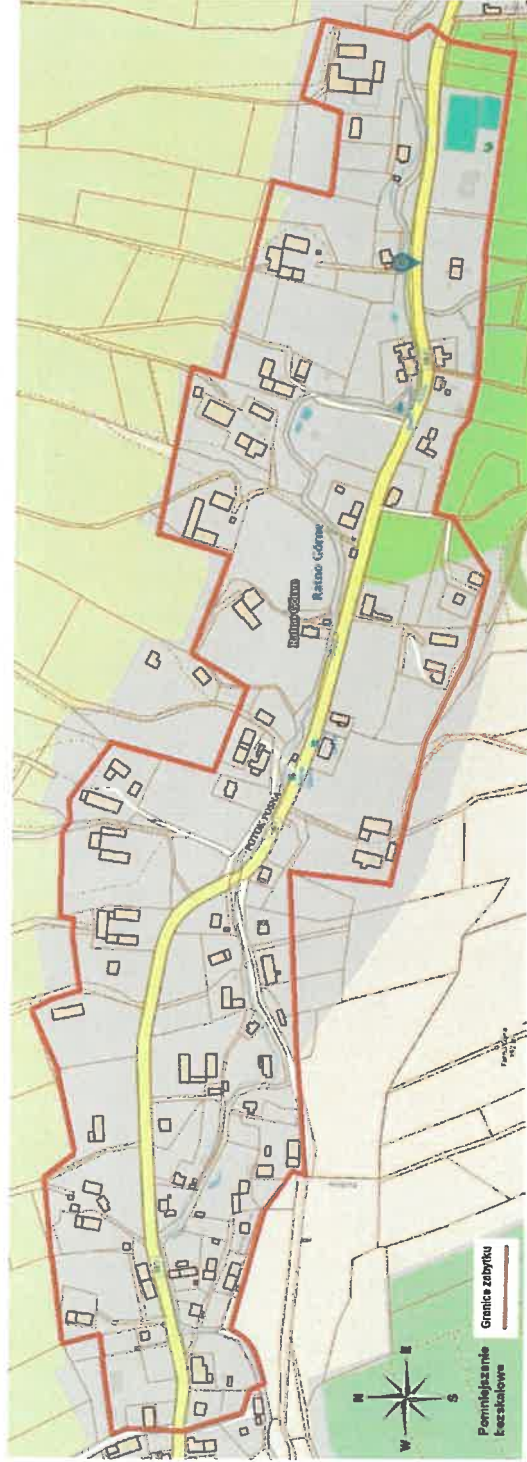
1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI RATNO GÓRNE

2. Czas powstania

XIV w.

9. Materiały graficzne

3. Miejscowość

RATNO GÓRNE

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

województwo: **DOLNOŚLĄSKIE**

powiat: **KŁODZKI**

gmina: **RADKÓW**

6. Współrzędne geograficzne

50°30'23"N16°24'56"E

7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE

ROLNICZE

8. Stan zachowania

4

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

NAZWY: Mittel Rathen (1709, 1873 r.), Oberrathen (1460 r.), Ober Rathen (1789 do 1945 r.), Ratno Górne (po 1945 r.).

HISTORIA: Wieś Ratno wzmiankuje się w źródłach w 1347 r. Od ok. 1460 r. wyodrębniano już Ratno Dolne i Ratno Górne. Na terenie Ratna Górnego znajdowało się wolne sołectwo oraz dwa folwarki. W XVI w. Ratno Górne stało się własnością miasta Radkowa, a 1684 r. wieś sprzedano właścicielowi Ratna Dolnego Danielowi Paschasiusowi von Osterberg. Wówczas też Ratno Górne dzieliło się na dwie części: jedną połączoną z majątkiem w Ratnie Dolnym i drugą z dobrami sędziowskimi. Części te scalono finalnie dopiero w II poł. XIX w. W 1845 r. znajdowały się tu 92 domy, zamieszkałe przez 370 mieszkańców. Działał również młyn, gorzelnia i dwa tartaki.

Układ Ratna Górnego jest identyczny jak układ Ratna Dolnego. Jest to zatem wieś łańcuchowa, tworząca jednolity zespół osadniczy z położonym obok Radkowem. Istniejąca do dziś zabudowa wsi, powstała w znacznej mierze w II poł. XIX w. Przeważają wśród niej zabudowania mieszkalne i gospodarcze.

Istniejące zagrożenia, postulaty konserwatorskie, źródła i literatura – załącznik do karty ewidencyjnej nr 1.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

sierpień 2022 r.

Kamil Pawłowski

1. Miejscowość	RATNO GÓRNE	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	RADKÓW	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI RATNO GÓRNE	ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA POSTULATY KONSERWATORSKIE ŹRÓDŁA I LITERATURA
3. Powiat	KŁODZKI		
4. Województwo	DOLNOŚLĄSKIE		

ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA:

- przekształcenia istniejącego układu ruralistycznego wynikające z intensywnego rozwoju infrastruktury turystycznej, zabudowy usługowej i mieszkaniowej;
- modernizacja istniejącej, historycznej zabudowy z wykorzystaniem materiałów i rozwiązań ahistorycznych.

POSTULATY KONSERWATORSKIE:

- zachowanie charakterystycznych cech układu ruralistycznego, objętego ochroną konserwatorską;
- w przypadku nowych inwestycji zachowanie typowych cech zabudowy ziemi kłodzkiej, tj. bryły, formy, materiałów wykończeniowych (drewno, kamień, konstrukcja szkieletowa);
- modernizacja istniejącej zabudowy mieszkalno-gospodarczej z poszanowaniem substancji zabytkowej, bryły i formy;
- zachowanie historycznej zieleni wiejskiej oraz elementów małej architektury sakralnej;
- eliminacja elementów ahistorycznych, powstałych po 1945 r. niewpisujących się w historyczny układ ruralistyczny.

ŹRÓDŁA I LITERATURA**Archiwum Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu, Delegatura w Wałbrzychu**

Rybka-Ceglecka, *Studium środowiska kulturowego gminy Radków, powiat kłodzki, woj. dolnośląskie*, Tom II, Wrocław 1999.

Kögler J., *Die Chroniken der Grafschaft Glatz*, Bd. 1, *Die Stadt- und Pfarrechroniken von Lewin, Mittelwalde, Wünschelburg, Neurode, Wilhelmsthal*, 1892.

Kniew J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, Breslau 1830.

Kniew J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, 1845.

Słownik geografii turystycznej Sudetów, T. 13, *Góry Stołowe*, Warszawa 1996.

Zimmermann F.A., *Beyträge zur Beschreibung von Schlesien*, Bd. 9, Brieg 1789.

Kartografia

F.C. Werde, *Kreigskarte*..., z poł. XVIII.

Mapa Hrabstwa Kłodzkiego z lat 1747–1752.

Messtischblatt, 1: 25 000, 5464 Wünschelburg, 1937.

Opracowanie załącznika:
(data i podpis):

sierpień 2022 r.
Kamil Pawłowski

